SÜRELİDİR
7/5039

- 3 -

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.019/16-3710

22.11.2001

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 12.11.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5039-12078/28783 sayılı yazınız.

Samsun Milletvekili Musa UZUNKAYA tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/5039-12078 sayılı yazılı soru önergesi konusundaki ilgi yazınız üzerine hazırlanan not'un sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Prof.Dr. Nami ÇAĞAN
Orman Bakanı
Devlet Bakanı V.

Eki :
Not sureti (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği için :
TBMM Başkanlığına

Bilgi için:
Başbakanlığa

DEVLET BAKANI SAYIN KEMAL DERVİŞ'İN,
SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN
YAZILI SORULARINA YANITIDIR

31 Ekim 2001 tarihinde düzenlenen bir konferansta yapılan ve 1 Kasım 2001 tarihli gazetelere yansıyan konuşmanın bütününe bakıldığında, orada amaçlananın asla Türkiye Büyük Millet Meclisi ya da sayın milletvekillerinin hedef gösterilmesi olmadığı; sadece Türkiye'nin içinde bulunduğu ve gerçekleştirmek zorunda olduğu bir sistem ve zihniyet değişikliği sürecini anlatmak olduğu açıkça görülmektedir. Yanlış anlaşılmaların da, konuşmanın sadece bazı bölümlerinin kamuoyuna aksetmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Konuşmada; başarılı olmak ve somut sorunları çözebilmek için yönetişim kavramının, yani "Bir ülkenin kaynaklarının, ekonomik ve toplumsal gelişme için nasıl kullanıldığını belirleyen gelenekler ve kurumsal yapının tümü"nün önemi vurgulanmış ve aslında son yıllarda bu konuda çok önemli adımlar atılmış olduğunun da altı çizilmiştir. Yönetişimin, piyasa ekonomisinin düzgün işlemesi; yani, ekonomide kaynakların etkin dağılımı konusunda büyük bir önem taşıdığı belirtilmiştir. Ülkelerin bu konuda yeterince gelişmesinde 3 aşama olduğu, Türkiye'nin de 2'inci aşamada bulunduğu anlatılmıştır. Bu kapsamda; Birinci aşamadakileri; demokrasinin olmadığı, piyasa ekonomisinin de işlemediği toplumların oluşturduğu belirtilmiştir.

Konuşmada, Türkiye'de ise durumun böyle olmadığı, demokrasinin ve parlamenter rejimin gelişmiş olduğunun altı özellikle çizilerek belirtilmiş; dolayısıyla geri kalmış ülkelerin çoğundaki kapalı siyasi sistem içindeki piyasa müdahalesinin Türkiye'de bulunmadığı vurgulanmıştır. Türkiye'de piyasa ekonomisine müdahalenin bazı kesimlerce gündeme getirilebildiği, ancak bu müdahalenin de demokratik çerçeve içinde kalabildiği, kamuoyunda tartışılabildiği ve kamuoyunun gözü önünde cereyan ettiği aktarılmıştır. Bunun da

demokrasinin gelişmesinde önemli bir aşama olduğu, aslında "kötü bir şey olarak da algılanmaması gerektiği"ne işaret edilmiştir.

Ancak, konuşmada; daha sonra, çağdaş ekonomilerde olduğu gibi 3'üncü aşamaya geçmemiz gerektiğine dikkat çekilerek, "Yani, siyasi mekanizmanın; piyasa ekonomisinin iyi işleyebilmesi için, piyasa ekonomisini rahatsız edecek, etkinliğini bozacak aşırı müdahalelerden kaçınma gereğini demokratik bir şekilde kabul etmesi lazım. Yani, demokrasinin ve demokratik mekanizmaların olgunlaşmasıyla, piyasa ekonomisinin temel ilkelerine saygı duyması lazım. Bu tabii; 1 günde, 1 senede olmuyor, 5 senede de olmuyor. Ama bunu; piyasa ekonomisine alışarak, piyasa ekonomisinin ilkelerini daha iyi anlayarak ve piyasa ekonomisinin ilkelerine saygı göstererek, yavaş yavaş oluşabilecek ve başarı elde edilebilecek bir süreç olarak görmek lazım. Türkiye bu süreç içinde" ifadesi kullanılmıştır.

Bu ifadelerin ardından, kamu bankalarında gerçekleştirilen önemli reform örnek olarak verilmiş ve kamu bankalarının ekonomideki işlevlerine ilişkin olarak, siyasi irade tarafından çeşitli siyasi ve ekonomik tercihlerin kullanılabileceği belirtilmiş; ancak bunun artık, en iyi yönetişimle örtüşecek politikalar doğrultusunda, şeffaf bir şekilde ve gerekli kaynağı bütçeye konularak yapılabileceği anlatılmıştır. Bunun dışındaki müdahalelerin ise artık Türkiye'nin gelecekte ait olacağı modern dünyanın en temel kurallarından biri haline gelen iyi yönetişimle çelişeceği belirtilmiştir. Hükümetin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, dolayısıyla da sayın milletvekillerinin siyasi ve ekonomik politika tercihlerinin olabileceği, ancak bunun demokratik platformlarda şekilleneceği ifade edilerek; bunun iyi yönetişim olacağı; ancak, örneğin, milletvekillerinin, bakanların ya da holding sahiplerinin veya herhangi bir kesimden üst düzey birinin telefon edip de kişisel tercihlerini gündeme getirmesinin veya bu tercihlere sıcak bakılmasının kötü bir yönetişim örneği olacağı ifade edilmiştir.